

REDE GEHOUDEN BIJ DE OPENINGSPLECHTIGHEID

door

RICHARD E. MCARDLE

De opening van het Vijfde Wereld Bosbouw Congres, geschiedde door het hoofd van de „Forest Service” van het Amerikaanse Federale Ministerie van Landbouw, dr Richard E. McArdle, met als onderwerp het begrip „Meervoudige doelstelling van bos en aanverwante vegetaties”, zijn waarde en zijn begrenzing. Hij sprak als volgt:

„Het is een grote eer, deze eerste algemene vergadering van het Vijfde Wereld Bosbouw Congres te mogen toespreken. Mijn onderwerp is gelijk aan het thema van het congres: de meervoudige doelstelling van het bos. Dit thema is een passend vervolg op het onderwerp van het Vierde Bosbouw Congres te Dehra Dun in 1954, toen ging het om de rol die bosgebieden spelen in de landhuishoudkunde en de economische ontwikkeling van een land.

Toen door de F.A.O. rapport werd uitgebracht over het Vierde Wereld Bosbouw Congres, werd opgemerkt: „Er zijn weinig landen waar de productie van het bos slechts is beperkt tot hout alleen. Het is in feite geenszins zeker, dat gespecialiseerd eenzijdig gebruik van de grond, vooral wanneer dit een permanent karakter draagt, ideaal is. In bepaalde sociale en economische omstandigheden zou zo'n specialisatie er zeker niet toe bijdragen dat het gewenste doel wordt bereikt: namelijk het verkrijgen van het maximum profijt van de grond ten bate van de gemeenschap in haar geheel. Het congres erkende dit voorwaardelijk door het principe van de meervoudige doelstelling van het bos aan te nemen”.

„Meervoudige doelstelling” is een uitdrukking die de bosbouwers in de Verenigde Staten vertrouwd in de oren klinkt. De betekenis ervan werd plechtig op dit podium gesymboliseerd. Uitgebeeld werden de vijf voornaamste manieren waarop bosgronden worden gebruikt: voor houtproductie, als waterkering, als veeweide, als levensmilieu voor wild en vis en voor recreatie. Ofschoon „meervoudige doelstelling” misschien niet overal een gebruikelijke uitdrukking is, vindt het begrip reeds lang toepassing in sommige intensief beheerde bossen van andere landen. Later op dit congres zult U de verhandelingen horen, die een overzicht geven van de meervoudige doelstelling hier en in andere landen, waarbij ook de verschillende vormen van eigendom worden belicht. Enkele excursies van dit congres zullen U in staat stellen de praktijk van de meervoudige doelstelling van het bos in de Verenigde Staten zelf waar te nemen.

Zoals de F.A.O. opmerkte, wordt het overal steeds noodzakelijker, dat het beheer van de grond erop is gericht, deze grond op zoveel mogelijk manieren te benutten. Wanneer er overvloed is aan natuurlijke rijkdommen en er slechts weinig mensen zijn, is er weinig behoefte aan meervoudige doelstelling van de grond. Maar wanneer steeds grotere aantallen mensen moeten leven van niet veranderende of afnemende welvaartsbronnen, dan

moeten zij het meest doelmatige gebruik maken van de rijkdommen die hun ten dienste staan. De meervoudige doelstelling van de natuurlijke rijkdommen van de grond is dus een noodzaak, geboren uit de schaarste van die beschikbare bronnen en het grote aantal mensen die deze bronnen nodig hebben.

Over de gehele wereld neemt de vraag naar grond toe. Deze vraag zal niet afnemen, maar zal toenemen naarmate de wereldbevolking toeneemt. De wereldbevolking telt nu ongeveer drie miljard zielen. Ze is in de laatste twintig jaren evenveel toegenomen als de totale groei der bevolking tot 1750 bedroeg. In 1800 telde mijn eigen land vijf miljoen zielen. Honderd jaar later hadden wij er zes en zeventig miljoen. In de daarop volgende vijftig jaar is onze bevolking verdubbeld. De volkstelling die in de Verenigde Staten werd gehouden, geeft een groei aan van onze bevolking van vijf miljoen tot honderdtachtig miljoen in honderdzestig jaar. En er wordt verwacht dat de bevolking van de Verenigde Staten tegen het eind van deze eeuw weer bijna zal zijn verdubbeld.

Het zal U, die uit oudere landen komt, niet verrassen te horen dat wij in de Verenigde Staten nu de invloed voelen van een krachtige bevolkingsaanwas op een gelijkblijvend grondgebied. Oudere landen hebben deze ervaring al sedert lang opgedaan. Een klein aantal landen, heden hier vertegenwoordigd, hebben nog altijd overvloed van natuurlijke rijkdommen, meer dan genoeg voor hun tegenwoordige bevolking. Maar naarmate hun bevolking toeneemt, zal onvermijdelijk ook hun behoefte aan bestaansbronnen toenemen en de vraag naar grond zal sterker worden.

Naarmate de bewoners van de wereld, stadsbewoners worden, verliezen ze langzamerhand hun afhankelijkheid van de natuurlijke bestaansbronnen uit het oog. De meeste zijn producten van de bodem. Mijn voorvaderen en de Uwe voelden nog verbondenheid met de grond waarop zij leefden. Zij wisten dat zij van de grond afhankelijk waren voor voedsel, voor kleding, voor onderdak en voor brandstof om het onderdak te verwarmen. Bij deze eerste levensbehoeften moeten wij heden ten dage voegen onze afhankelijkheid van de natuurlijke rijkdommen voor alle grondstoffen voor de industrie. De geschiedenis van de mensheid is de geschiedenis van de wedloop van de mens om grond in bezit te krijgen, van zijn strijd om voldoende natuurlijke rijkdommen te bemachtigen en van zijn overmatig gebruik van die rijkdommen.

Ik besef dat deze feiten al wel bekend zijn aan mijn toehoorders; bosbouwers hebben geleerd om ver vooruit te zien. Ook wordt er van ons verwacht dat wij echte „buiten-mensen” zijn. Aldus hebben wij begrip voor de afhankelijkheid van de mensen van de bestaansbronnen die de grond oplevert. Wij zijn ons er ook van bewust dat ons rentmeesterschap over een groot deel van het aardoppervlak grote verantwoordelijkheid op ons legt, wat betreft het verkrijgen van de volledige productiviteit van deze gronden, ten bate van onze medemens, die wij dienen. Daarom stellen wij de bosbouwers uit vele landen voor, onze besprekingen op dit congres te wijden aan het uitwisselen van onze kennis en ervaring, hetgeen moge leiden tot verbetering van onze gedragslijnen en werkmethoden, die betrekking hebben op een verstandig gebruik van de bosgronden. Maar het verstandig gebruik van bosgronden moet worden beschouwd in nauwe samenhang met de grootst mogelijk opbrengst van alle producten en diensten die bosgrond aan de mens verschaft.

In vroeger jaren hebben velen van ons gedacht, dat we in de Verenigde Staten genoeg bossen hadden om te kunnen voorzien in alle denkbare behoeften aan hout en andere producten en diensten van onze bosgronden. Tegenwoordig zijn we daar niet zo zeker meer van. We vinden dat onze vroegere schattingen te matig waren. Wij zijn nu oprecht verontrust. Veel bosgrond wordt nu voor iets anders in gebruik genomen. De vraag naar grond in de Verenigde Staten stijgt snel. Wáár U bijvoorbeeld in dit land ook moogt reizen, zult U een sterke groei zien van de stedelijke bebouwing. Deze slokt grond op die tot nu toe binnen onze schattingen bij de beschikbare bosgrond was opgenomen. Autosnelwegen, nieuwe luchthavens, hoogspannings-geleidingen, petroleum, aardgas en de aanleg van dammen en stuwmeren, nemen vele millioenen hectaren bosgrond in beslag. Ook de landsverdediging zal niet nalaten bosgrond op te eisen.

Er gaan vele stemmen op om bosgronden te reserveren ten dienste van de recreatie. Het omzetten van bosgrond in landbouwgrond, onvermijdelijk in de eerstvolgende tientallen jaren, zal grote stukken van onze meest productieve bosgrond omvatten. Het geven van een andere bestemming aan bosgronden zou in nog eens veertig jaren kunnen worden toegepast op totaal ongeveer een vierde deel van het huidige commerciële bosgebied in de Verenigde Staten; dat zou gelijk zijn aan één derde van de totale produktie. Ik veroordeel niet de bestemming van een gebied voor één speciaal doel, noch keur ik af een bestemming voor één bepaald hoofddoel, welk dat ook mag zijn. Sommige van deze bestemmingen zijn even belangrijk voor de gemeenschap als het veelzijdige gebruik. Voor sommige doeleinden, auto-snelwegen bijvoorbeeld, ligt het voor de hand dat de grond uitsluitend voor dat ene doel wordt benut. Wij kunnen zulke gronden onmogelijk aan meer dan één doel dienstbaar helpen maken.

De gevolgen van deze omzetting van bosgrond in éézijdig gebruikt land, in de Verenigde Staten thans reeds op grote schaal toegepast, zijn nu zó ernstig, dat ze zorgvuldige overweging rechtvaardigen. Iedere hectare bosgrond die wordt omgezet in niet-bosgrond, voegt aan de gronden die bebost blijven een extra productiviteitslast toe. Tegen het einde van deze eeuw, over nog maar een kleine veertig jaren, zal de behoefte aan hout in de Verenigde Staten het dubbele zijn geworden van onze huidige behoefte. Het zal een hele toer zijn om onze toekomstige behoefte aan hout te dekken, zelfs indien van onze bosgrond niets meer wordt omgezet voor andere bestemmingen.

Behalve te voorzien in de zeer sterk gestegen behoefte aan hout, ziet het bosbeheer in de Verenigde Staten zich ook gesteld tegenover de zeer sterk toegenomen vraag naar andere producten en diensten die de bossen opleveren. Zo ontspringt meer dan de helft van al het water van de westelijke Verenigde Staten, met uitzondering van Alaska, in de nationale bossen. Ofschoon in dit deel van ons land deze overheidsbossen slechts één vijfde deel van het totale oppervlak beslaan. Het instandhouden van een bosbedekking op deze gronden, beschermt de watertoevoer. Maar bescherming alleen levert niet de veel grotere hoeveelheden water op die nodig zijn voor de zeer sterk in aantal toegenomen bevolking, voor de landbouw en de industrie. Deze behoefte is in de laatste twintig jaar verdubbeld en men verwacht dat ze in de komende achttien jaren nog eens zal verdubbelen. Om de watertoevoer te vergroten, is verzorging van de bosbedekking noodzakelijk. Wanneer U op Uw excursies naar enkele van onze proefbossen gaat, dan zult U zien hoe

de methoden, gebruikt bij de kap, tevens kunnen dienen om de watertoevoer te vergroten.

In de Verenigde Staten worden veel naaldhoutbossen en tussengelegen graslanden gebruikt voor het weiden van vee. Ook bieden de bossen in dit land, evenals in het Uwe, een woonplaats aan vele soorten wild. Dit is in toenemende mate het geval. Het gebied dat in de nationale bossen voor de recreatie is bestemd, is in de laatste twaalf jaren verdrievoudigd. Het gebruik van bosgronden voor deze verschillende doeleinden is niets nieuws. Eeuwenlang toch is bosgrond in elk land op deze wijze gebruikt. Wat echter wel nieuw is, is dat men zich in snel toenemende mate bewust is geworden van de noodzaak de „meervoudige doelstelling” op grotere schaal en krachtiger toe te passen. Dit komt klaarblijkelijk niet alleen door de noodzaak de bosgronden vollediger ten nutte maken voor de mensen, maar ook om de druk te verminderen die maakt dat bosgronden met een veelheid van bestemming eenzijdig worden omgezet in grond met slechts één bestemming. In de meeste gevallen is de bosgrond de mens niet volledig ten nutte, indien men hem gebruikt voor één enkel doel, dat ook bereikt zou kunnen worden in combinatie met verscheidene andere soorten van gebruik.

De „meervoudige doelstelling” van bosgronden in de Verenigde Staten kwam niet van vandaag op morgen tot volle bloei. De uitdrukking is pas in de laatste twintig jaar gemeengoed geworden, maar de toepassing van „meervoudige doelstelling” gaat in de Verenigde Staten terug tot het ontstaan van de nationale bossen, meer dan een halve eeuw geleden. Van het allereerste begin af heeft men bij het nationale bosbeheer de nadruk gelegd op het bos als bron van productie. Het eerste handboek van de „Forest Service”, betekenisvol aangeduid als het „Use Book”, gaf tal van soorten van gebruik aan. Nog zelfs daarvoor had de Minister van Landbouw in een beschikking aan de „Forest Service” bepaald, dat van de nationale bosgrond het meest productieve gebruik moest worden gemaakt, tot blijvend nut van het gehele volk, dat alle natuurlijke rijkdommen er waren om te gebruiken, en dat besluiten altijd moesten worden genomen vanuit het standpunt van het grootste nut voor het grootste aantal mensen en voor de lange duur. Deze lastgeving heeft van het begin af de stelregel van de „Forest Service” gevormd. Zij is de „genese” van de „meervoudige doelstelling”.

De volledige erkenning van het principe van „meervoudige doelstelling” bij het beheer van de grond, werd ongeveer twee maanden geleden door het congres der Verenigde Staten gegeven. Die Wet van 12 juni 1960 bepaalt, dat de bronnen van bestaan in de 72 miljoen hectaren bos in eigendom van de Federatie, zullen worden beheerd met dit doel voor ogen: „blijvende opbrengst” bij „meervoudige doelstelling”. Algemene wettelijke machtiging om deze publieke eigendommen te beheren ten nutte van: waterhuishouding, hout, veeweide, recreatie, wild- en visstand, werd vele jaren geleden al verstrekt. De betekenis van de recente wettelijke bepaling is, ten eerste wettelijke erkenning van de beheers-principes „meervoudige doelstelling” en „duurzame opbrengst”; ten tweede een duidelijk voorschrift om deze principes op de nationale bossen toe te passen; en ten derde het noemen van de fundamentele bestaansbronnen, waarvoor de nationale bossen zijn aangelegd, worden beheerd en hieraan gelijke rechten voor de wet te verzekeren.

Ofschoon deze wet slechts van toepassing is op één categorie openbaar eigendom, worden de principes die erbij betrokken zijn, reeds ruimer toege-

past. Bij bossen in Federatief bezit is de doelstelling: te voorzien in de behoeften van het volk. Bij gronden in bezit van een staat is de doelstelling: naar beste vermogen te voorzien in de behoeften van de burgers van die staat. Bij gronden in particulier bezit is de doelstelling: naar beste vermogen te voorzien in de behoeften van de eigenaar. Hij kan deze behoeften uitdrukken in welke termen hij maar kiezen wil. De normen die de particuliere eigenaar aanlegt, liggen gewoonlijk in het economische vlak.

De Wet stelt definities op van „meervoudige doelstelling” en „duurzame opbrengst” omdat deze beginselen moeten worden toegepast op de nationale bossen. Daar de algemene doelstelling is, deze gronden zó te beheren, dat ze naar beste vermogen voorzien in de behoeften van het Amerikaanse volk, eisen de Wet en de begeleidende Memoriën dat de vijf fundamentele bestaansbronnen zullen worden gebruikt in die combinatie die naar beste vermogen het volk zal dienen. De nadruk ligt op *gebruik*, niet op *behoud*.

Volgens de wettelijke definitie moeten besluiten ten aanzien van het beheer zijn gebaseerd op de relatieve waarde van de verschillende bestaansbronnen en niet noodzakelijk op economische factoren alleen. Met ideële waarden, die moeilijk in geld zijn uit te drukken, moet ook rekening worden gehouden. De definitie eist geen maximum productie van alle bronnen of één ervan.

De geschiedenis van de totstandkoming van deze Wet leert, dat wanneer men het beginsel van „meervoudige doelstelling” in toepassing brengt in een bepaalde streek, men gelijke aandacht moet schenken aan de verschillende bestaansbronnen, maar dit betekent niet dat men elke hectare moet benutten voor alle verschillende soorten van gebruik. In sommige streken zal het beheer niet *alle* soorten van gebruik toepassen, maar wel is het een vereiste dat meer dan twee soorten van gebruik toegepast.

Een dezenlijke voorwaarde van gebruik „meervoudige doelstelling” is een positief doelbewust beleid ten aanzien van de in het geding zijnde soorten van gebruik. Het toevallig gebruik voor meer dan een doel in een bepaald geval is nog geen toepassing van een „meervoudige doelstelling”. „Meervoudige doelstelling” is niet passief. Integendeel, het is de weloverwogen en zorgvuldig doordachte integratie van verschillende soorten van gebruik, met het doel dat deze elkaar zo weinig mogelijk storen en elkaar zoveel mogelijk aanvullen. „Meervoudige doelstelling” is geenszins het aaneenvoegen van afzonderlijke gebruiksvormen. Het vereist welbewust, gecoördineerd beheer van de verschillende bestaansbronnen, elk met de ander, zonder de productiviteit van de grond aan te tasten.

„Meervoudige doelstelling” moet zich uitstrekken over een niet te korte periode, dus minstens over een jaar, maar meestal langer. Het is niet noodzakelijk dat alle erbij betrokken soorten van gebruik gelijktijdig, op hetzelfde ogenblik worden toegepast.

De grootte van het gebied neemt een sleutelpositie in bij het beheer, gericht op „meervoudige doelstelling”. De toepassing moet geschieden op gebieden, groot genoeg om voldoende ruimte te laten voor aanpassing aan zich periodiek wijzigende behoeften. Wat de nationale bossen betreft, denken we gewoonlijk in termen van onze kleinste houtvesterijen, die thans gemiddeld ongeveer 80.000 hectaren groot zijn. Op het particuliere grootgrondbezit zou men ook aan dergelijke oppervlakten kunnen denken, maar op de kleine particuliere bezittingen moet men de oppervlakte-eenheid natuurlijk veel kleiner stellen. Een oppervlakte van 15 hectare zou nog voldoende zijn. Het beheer, gericht op de „meervoudige doelstelling” van de

bodemrijksdommen, eist, dat is duidelijk, toezicht op alle soorten van gebruik op dezelfde grond door één instantie. Zulk beheer is niet mogelijk indien verscheidene gezagsdragers van gelijke rang elk afzonderlijk verschillende vormen van gebruik op dezelfde grond trachten toe te passen. Centrale leiding is een eerste vereiste.

In het kort eist het beheer, gericht op „meervoudige doelstelling”, zoals wij dat uitoefenen in de nationale bossen, dat wij rekening houden met alle vijf bestaansbronnen, ofschoon het mogelijk is dat ze op een bepaald terrein niet te allen tijde in gebruik zullen zijn. Het verplicht ons deze verschillende vormen van gebruik te coördineren, zelfs wanneer dit tot gevolg zou hebben dat niet de grootst mogelijke productiviteit van enkelé dezer gebruiksvormen zou worden verkregen. Het vereiste van „duurzame opbrengst” geldt ten aanzien van alle bestaansbronnen en is erop gericht om zowel een hoge graad van productiviteit te verkrijgen, als wel overmatig gebruik van de grond te voorkomen.

„Meervoudige doelstelling” zonder meer is op zichzelf niet alleen zaligmakend. Het heeft zijn beperkingen, maar het heeft ook overwegende voordelen. Ik ben ervan overtuigd, dat voor het merendeel van onze bosgronden de toepassing van het beheer, gericht op „meervoudige doelstelling” duidelijke voordelen heeft.

Ten eerste helpt „meervoudige doelstelling” de problemen aan schaarste te overwinnen. De conflicten voortspruitend uit eigen belang en concurrentie (de vraag naar grond) zullen er langzamerhand door verkleinen of verdwijnen. Het bevordert een evenwichtig gebruik van de bestaansbronnen. Het belemmert de overheersing van éézijdig uitgeoefende druk. Indien juist toegepast, brengt „meervoudige doelstelling” mee, dat bij het nemen van besluiten rekening wordt gehouden met zowel esthetische als economische maatstaven die het beheer betreffen. Het brengt materialistische en ideële waarden met elkaar in evenwicht.

„Meervoudige doelstelling”, juist begrepen en juist toegepast, is nu het beste beleid ten aanzien van de meeste bosgronden in overheidsbezit van de Verenigde Staten en zal dat ook blijven. Langzamerhand zal het ook voor het particulier grootgrondbezit het beste beleid worden. Men zal het altijd slechts in mindere mate kunnen toepassen op kleine bezittingen, maar vele kleine bouseigenaren zullen het zeker bijtijds als hun eigen belang moeten beschouwen, om tot op zekere hoogte „meervoudige doelstelling” in praktijk te brengen.

Ten slotte is het overweldigend grote voordeel van „meervoudige doelstelling”, dat de bosbouwers hierdoor met hun bos de grootst mogelijke bijdrage aan de gemeenschap leveren. Het fundamentele doel van het in stand houden van het bos is een sociaal doel — te voldoen aan de ideële zowel als de materiële behoeften van de mens. Ik geloof dat de bosbouwers op deze manier de grootste bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van de mens en misschien zelfs aan de bevordering van de wereldvrede..

En nu als slotwoord tot U, als eminente leiders in een geacht beroep. Bosbeheer gericht op „meervoudige doelstelling” is een uitdaging aan de bosbouwers om hun gezichtskring te verruimen. We moeten bosbeheersers zijn, in plaats van in de eerste plaats houttelers. Men gelooft algemeen, dat het denken van bosbouwers in beslag wordt genomen door hout en wordt beheerst door houtteelt. Tot op zekere hoogte is deze kritiek gerechtvaardigd.

Maar „meervoudige doelstelling”, indien juist toegepast, bant deze vooringenomenheid uit. Het toekomstige succes van de bosbouwers en de bijdrage die hun beroep levert tot het welzijn van onze landen, moge afhangen van ons antwoord op de behoefte aan een uitgebalanceerd gebruik van de rijkdommen van onze bosgronden.

Mogen wij nu en altijd, werkzaam zijn in het belang van het land dat wij dienen.

REDE OP DE PLENAIRE EINDZITTING

door

SHRI V. S. RAO

*Inspecteur-Generaal van het Staatsbosbeheer van India
Hoofd van de Delegatie van India*

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de secretaris, zeer geachte gasten, dames en heren. Ik spreek uit naam van de volkeren van het Verre Oosten. Maar geografisch is India noch het Verre Oosten, noch het Nabije Oosten. Het neemt een tussenplaats in en vormt als het ware een brug tussen het Nabije en het Verre Oosten.

Deze verwijzing naar de geografische ligging brengt mij de opmerking van een gedelegeerde in de gedachten, gemaakt op één van de vele hartelijke ontvangsten die ons te beurt vielen op onze reis langs de Westkust. Hij betreurde de sombere voorspelling van de dichter, dat het Oosten het Oosten en het Westen het Westen was en dat die twee elkaar nooit zouden ontmoeten, terwijl in feite het Oosten en het Westen elkaar op deze tocht op zo'n prettige manier hebben ontmoet. Hij zou zich echter niet zo ongelukkig hebben gevoeld als hij de volledige tekst van dit couplet had gekend, daar deze luidt:

„O, het Oosten is het Oosten en het Westen is het Westen

[en nooit zullen die twee elkaar ontmoeten,

Vóór Aarde en Hemel eenmaal staan voor Gods grote Rechterstoel;

Maar er is noch Oosten noch Westen, grens noch ras, noch afkomst,

Wanneer twee „sterke mannen” van aangezicht tot aangezicht staan,

[al komen zij ook van de uithoeken der aarde”.

In het licht der ervaring van de laatste jaren moet bij het woord „sterk” natuurlijk niet de nadruk vallen op lichaamskracht, maar op de edeler hoedanigheden van het humane hart en de goedheid van de geest.

Dit bosbouwcongres heeft inderdaad mannen en vrouwen van de uithoeken der aarde bijeen gebracht en gemaakt dat zij zich voelden als leden van één gezin, die streven naar een gemeenschappelijk doel. Er is een oud-Indische gedachte van een omgekeerde Boom des Levens, met zijn voet in de hemel, terwijl zijn uitgespreide takken op deze planeet alle vormen van leven voorstellen. Deze gedachte geeft de wereldsituatie van heden heel goed weer, want het is duidelijk dat het goede van het ene deel der wereld, onontwarsbaar verbonden is met het welzijn van de rest.

Afgezien van het feit dat dit congres ons deze heilzame les meegaf, en